

تلاش عربستان برای «یمینزه» کردن جمهوری آذربایجان

رژیم سعودی به علت طراحی‌ها و نقشه‌هایش برای سوء استفاده از موقعیت جمهوری آذربایجان به عنوان همسایه ایران هیچ گاه از فکر برقراری ارتباط نظامی با باکو منصرف نشد.

به گزارش آران نیوز: وزارت دفاع جمهوری آذربایجان از سفر هیئتی از وزارت دفاع سعودی به باکو برای گفتگو با مقامات نظامی جمهوری آذربایجان در زمینه گسترش مناسبات نظامی دو کشور خبر داد. قرار است، این هیئت تا نهم فوریه در باکو به سر برد و از مراکز و تاسیسات نظامی آن دیدن کند.

پس از آنکه ثامر السبهان، وزیر حکومت سعودی در امور خلیج فارس و چهره جنجالی و ضدایرانی و شیعه ستیز رژیم سعودی چند بار در سال ۲۰۱۶ و اوایل ۲۰۱۷ به باکو سفر کرد و توانست الهام علی اف، رئیس جمهوری و ژنرال ذاکر حسن اف، وزیر دفاع جمهوری آذربایجان را به سمت همکاری نظامی و امنیتی با سعودی‌ها سوق دهد، گفتگوهای جدی میان باکو و ریاض برای همکاری نظامی آغاز شد.

به عنوان مقدمه این روند نیز رژیم سعودی در اواخر سال ۲۰۱۵ در سیر سعودی خود در بحران زایی برای جهان اسلام و اوج حملات نظامی به مردم بی دفاع یمن و حمایت از گروه تروریستی داعش در سوریه و عراق، از تشکیل به اصطلاح «ناتوی اسلامی» به رهبری ریاض خبر داده و از قضا، باکو را نیز به حضور در این ائتلاف عقیم دعوت کرده بود. در این میان، رسانه‌های باکو ابتدا به طور شتاب زده و نسنجیده، از احتمال پیوستن جمهوری آذربایجان به ائتلاف نظامی تحت رهبری سعودی خبر دادند. حتی در ۱۵ دسامبر ۲۰۱۵، خبرگزاری نیمه رسمی «سرویس امنیت دولتی» جمهوری آذربایجان، «ترند» به نقل از حکمت حاجی اف، سخنگوی وزارت امور خارجه جمهوری آذربایجان اعلام کرد باکو در حال بررسی پیوستن به «اتحاد اسلامی ضدتروریسم» تحت رهبری عربستان سعودی است.

بیشتر بخوانید:

توهین مکرر رسانه‌های آذربایجان به مردم و مسؤولین ایرانی

حکمت حاجی اف اعلام کرد این موضوع در گفتگوی تلفنی المار محمدیاروف، وزیر امور خارجه جمهوری آذربایجان با عادل الجبیر، وزیر امور خارجه عربستان سعودی مذاکره شد. خبرگزاری «ترند» بدون ذکر ماهیت ضدایرانی و ضدشیعی به اصطلاح «ائتلاف نظامی سعودی» افزود عربستان سعودی یک ائتلاف نظامی اسلامی برای مبارزه با تروریسم با مشارکت ۳۴ کشور مسلمان تشکیل داده است. در هفته‌ها و ماه‌های بعد، موضع باکو درباره این به اصطلاح ائتلاف نظامی سعودی مبهم و مسکوت ماند و باکو همچنان در شرایط انفعالی و خودداری از پاسخ روشن به ریاض قرار گرفت، اما، پایگاه اینترنتی «استراتگ» جمهوری آذربایجان در ۱۹ فوریه ۲۰۱۶ فاش کرد آنکارا و شخص رجب طیب اردوغان، رئیس جمهوری ترکیه، باکو را برای حضور در گروه به اصطلاح ائتلاف ضدتروریسم تحت رهبری عربستان سعودی تحت فشار قرار داده است.

در نهم ژانویه ۲۰۱۷ نیز خبرگزاری «آپا» جمهوری آذربایجان به نقل از شبکه تلویزیونی «دنیا تی وی» پاکستان از ملحق شدن باکو به «ائتلاف نظامی عربستان سعودی» خبر داد، اما باز هم حکم حاجی اف، سخنگوی وزارت خارجه جمهوری آذربایجان این خبر را تکذیب کرد. در نهایت، مرور زمان و بروز اختلافات میان آنکارا و ریاض در پی فاش شدن برخی از زوایای حمایت سعودی‌ها از جریان فتح الله گولن در کودتای ۱۶ جولای ۲۰۱۶ ترکیه، و آشکار شدن عقیم بودن ائتلاف نظامی سعودی، باکو را از این وضعیت خلاص کرد و دیگر خود سعودی‌ها نیز کمتر پیگیر این به اصطلاح «ارتش اسلام» یا «ناتوی اسلامی» شدند و اندک اندک این موضوع تقریباً به فراموشی سپرده شد.

اما، رژیم سعودی به علت طراحی‌ها و نقشه‌هایش برای سوء استفاده از موقعیت جمهوری آذربایجان به عنوان همسایه ایران و کشوری که مردم آن دارای بیشترین قرابت‌های فرهنگی و مذهبی و زبانی و خلق و خوی با ایرانی‌ها هستند و دولت‌ش نیز دارای بیشترین اشتراکات با رژیم صهیونیستی یعنی دشمن اصلی ایران اسلامی است، هیچ گاه از فکر برقراری ارتباط نظامی با باکو منصرف نشد. در نتیجه، با دعوت و اصرار سعودی‌ها و به ویژه در دیدار «ثامر السبهان»، وزیر امور خلیج فارس سعودی‌ها با ژنرال ذاکر حسن اف، وزیر دفاع جمهوری آذربایجان در باکو در دهم مارس ۲۰۱۷، وزیر دفاع باکو در چهارم آوریل ۲۰۱۷ برای نخستین بار به ریاض سفر و با محمد بن سلمان، وزیر دفاع و ولیعهد پرحاشیه سعودی و نیز سلمان بن عبدالعزیز، شاه سعودی دیدار کرد که در این سفر نیز بر تداوم گفتگوهای دو طرف برای برقراری مناسبات نظامی و برگزاری مانورهای مشترک تاکید شد.

در پی سفر وزیر دفاع جمهوری آذربایجان به ریاض، انتظار باکو بر این بوده است که وزیر دفاع سعودی نیز سفر متقابلی را به باکو داشته باشد. به نحوی که در ۲۹ مه ۲۰۱۷، برخی رسانه‌های باکو به نقل از شبکه تلویزیونی «العربییه» سعودی اعلام کردند محمد بن سلمان، وزیر دفاع سعودی پس از سفر به مسکو به باکو خواهد آمد. حتی روزنامه «ینی مساوات»، ارگان غیررسمی شعبه اجتماعی سیاسی ریاست جمهوری آذربایجان این احتمال را مطرح کرد که عربستان سعودی، از سلاح‌هایی که از آمریکا خریداری می‌کند، بخشی را به باکو خواهد فروخت و در سفر محمد بن سلمان به باکو در این باره نیز گفتگو خواهد شد. اما، زاهد عروج، عضو «کمیته امور دفاعی و امنیتی و مبارزه با مفساد مالی» مجلس جمهوری آذربایجان این مطلب را تکذیب و

تاکید کرد آمریکا بنابر "شروطی" به سایر کشورها از جمله عربستان سعودی سلاح می‌فروشد و عربستان امکان فروش این سلاح‌ها به جمهوری آذربایجان را ندارد.

به هر حال، به دلایل نامعلومی وزیر دفاع سعودی که همزمان ولیعهد این رژیم و مرد همه کاره آن است، حاضر به سفر به باکو نشد که البته، احتمال می‌رود افزایش نقش محمد سلمان در هرم قدرت در رژیم سعودی پس از کودتا علیه ولیعهد قبلی این کشور، از دلایل خودداری وی از سفر به باکو بوده است. زیرا، دیگر محمد بن سلمان، ژنرال ذاکر حسن اف، وزیر دفاع جمهوری آذربایجان را همتای خود نمی‌بیند و خواهان این است که در پروتکل سفرش به باکو، الهام علی اف، رئیس جمهوری آذربایجان رسماً میزبان وی باشد. این در حالی بود که الهام علی اف، رئیس جمهوری آذربایجان در ۲۰ مه در نشست «اسلام آمریکایی» در ریاض شرکت کرده و پس از بازگشت از ریاض نیز برگزاری این نشست را با حضور «دونالد ترامپ»، رئیس جمهوری آمریکا عالی ارزیابی کرده و در زمان انتصاب محمد بن سلمان به ولیعهدی رژیم سعودی نیز با ارسال پیام تبریک به وی، سبب شده است که در ارتباط با جمهوری آذربایجان، امر به میزان بیشتری برای وی مشتبه بشود و حتی در روابط رسمی و دیپلماتیک نیز ریاض را در قد و قواره بالاتری از باکو تلقی کند. الهام علی اف، در آوریل ۲۰۱۵ نیز در حالی که ریاض با انتقادات و اعتراضات شدیدی در جهان اسلام به علت حملات هوایی به مردم یمن روبرو بود، دعوت ریاض از وی را که هدف اصلی آن تظہیر چهره رژیم سعودی از «شیعه ستیزی» بود، پذیرفته و به عربستان سعودی سفر کرده بود.

در چنین فضایی، پس از چند ماه چشم انتظار ماندن باکو برای سفر محمد بن سلمان، وزیر دفاع و ولیعهد سعودی به جمهوری آذربایجان و در نهایت محقق نشدن این سفر، وزارت دفاع سعودی، هیئتی را به سرپرستی سرلشکر «علی بن ابراهیم فواز» برای گفتگو با ژنرال ذاکر حسن اف درباره همکاری‌های نظامی و نظامی فنی عربستان با جمهوری آذربایجان به باکو اعزام کرده است. صرف نظر از اینکه از این همکاری، انتظار چندانی نمی‌توان داشت، توجه به این نکته ضروری است که مقامات باکو و ریاض مکرراً در دیدارهای خود بر این نکته تأکید می‌کنند که عربستان سعودی صرفاً به علت مسئله قره باغ حاضر به شناسایی موجودیت ارمنستان به عنوان کشور نشده است و گویا همین موضع عربستان، این حق را به ریاض می‌دهد که به طور دائم بر سر باکو «منت بگذارد» و هر خواسته نامشروعی را از باکو، اعم از فراهم کردن شرایط برای جولان دادن عناصر وهابی در جمهوری آذربایجان گرفته تا همکاری‌های ضدامنیتی علیه ایران در زمینه تحریک و تشویق قومیت‌گرایی و تجزیه طلبی مطالبه کند و باکو نیز صرفاً به علت خودداری ریاض از به رسمیت شناختن ارمنستان و برقراری روابط دیپلماتیک با ایروان، به خواسته‌های نامشروع ریاض تن در دهد.

اما واقعیت این است که در خودداری سعودی از برقراری روابط با ارمنستان، مسئله قره باغ کوهستانی صرفاً عاملی ظاهری است و اینکه رژیم سعودی به خاطر قره باغ کوهستانی، ارمنستان را به رسمیت نشناخته است، فریبی بیش نیست. زیرا، آنچه برای حکومت سعودی اهمیتی ندارد، دفاع از کیان اسلامی و به خصوص شیعی است و روند نزدیکی رژیم سعودی به رژیم اشغالگر قدس، گویای همین واقعیت است که اگر ریاض منافع خود را در نزدیکی به آرامنه ببیند، مسئله قره باغ هیچ مانعی در مقابل آن نخواهد بود، اما در شرایط کنونی، با مطرح کردن این ادعا که به خاطر مسئله قره باغ با ارمنستان رابطه برقرار نمی‌کند، «نان این ادعا می‌خورد» و از این ادعا برای فریب کسانی که این ادعا را می‌پسندند، به خوبی بهره می‌گیرد و حتی با همین فریب، راه را برای حضور نظامی خود در جمهوری آذربایجان باز می‌کند. حال، آنکه حضور نظامی و امنیتی رژیم سعودی در هر گوشه از جهان اسلام صرفاً عاملی برای ناامنی، درگیری و وقایع ناگهانی و غیرمترقبه است که بروز ناگهانی دشمنی ریاض علیه قطر در سال گذشته و همچنین نقش سعودی‌ها در حمایت از کودتای نظامی جریان آمریکایی فتح الله گولن در ترکیه در ۱۶ جولای ۲۰۱۶ با وجود پالوده خوردن‌های دولت اردوغان با مقامات ملک سلمان، نمونه‌های عبرت آموزی برای باکو نیز است.

نتیجه آنکه، همانگونه که پس از مدت‌ها تبلیغات رسانه‌های باکو درباره به اصطلاح «ناتوی اسلامی» عربستان سعودی و زمینه سازی برای عضویت باکو در آن به منظور کسب رضایت ریاض به انتقال قدری از سرمایه و پول‌های نفتی خود به جمهوری آذربایجان، در نهایت معلوم شد «ائتلاف نظامی» سعودی، عجزه‌ای نازا بیش نبوده است، هم اکنون نیز نزدیکی باکو با ریاض در حوزه نظامی، ثمره‌ای مثبت به بار نخواهد آورد و صرفاً می‌تواند سبب تسهیل و گسترش نفوذ و تحرکات وهابی‌ها در ساختار نظامی جمهوری آذربایجان شود که در این صورت، تبعات تلخی به بار خواهد آورد، زیرا، ساختار نظامی جمهوری آذربایجان با معضلی به نام مقابله با دین و نظامیان دیندار و مومن شیعه روبرو است و در چنین شرایطی نیز وهابیت از همین ویژگی ساختار نظامی جمهوری آذربایجان برای جذب نیرو به نفع خود، سوء استفاده خواهد کرد.

منبع: تسنیم